

Sy-li spěwať,
Pilnje džětať,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Cerstwosć da.

Njeh ty spěwať,
Swěrnje džětať
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Serbiske niedźeliske lopjeno

Saložil 1891 Křhřebjanski farar dr. theol. a fil. Bjedrich Sella.

W Budyschinje

29. dežembra 1935

Baužen

Nowe lěto.

Wišt na Hebrejskich 10, 35, 36.

„Njeczižnicze wasche dowěrjenje precz, kotrež ma wulke saplaccenje. Sczerpliwosće pať je wam trjeba, so bnyšće Božu wolu činili a to šlubjenje dostali.“ Jesu, přjedny dži nam tu na semi; njedaj šo nam dołho komdžicž ani hnadnoh' čžaka škomdžicž. Wjedž naš sa ruku k Wótzej do domu. Jesuša šej wušwolmy w šapocžatku noweho lěta; kiž je šaš a šaš našch najšwěrnjšchi pšhecžel był, pšhes kotrehož šmy wot mlodošće šem a nětko šašo pšhes žnje dołke lěto požohnowani je wšchem duchownym požohnowanjom w njebjeskich wězach, Jesuš, našch Šbóžnik, šteji pšchi wrotach noweho lěta a čže š nami ruku w ruzny pšhes nam žnje njesnaty kraj pšchichodneho lěta jako našch wjednik hicž. Šlaj, šak pšhecželny wón je! Š wješelojczu pšchimajmy ša tutoho pšhecžela ruku. W šandžennym lěče šmy šhonili, šo derje tomu, kiž šo na njeho špušćža. Tež pšchi šapocžatku noweho lěta je najlěpšče to, hdyž požyljamy šwoju a druheho dušchu twarjo na jeho šwěrnosć, hdyž šo šmužimy a ššhroblimy k nowej šczerpliwosćzi, k nowej požyljnosćzi a k poddaczu jeho woli a hdyž šo woššewimy na wěštej nadžiji jeho šlubjenjom. Tohodla je šłowo naššeho tekšta prawe ša ranje noweho lěta, naš dopominajo, šo j a k o B o ž e d ž ě c ž i d ž e m y d o n o w e h o l ě t a : w e wěrje šwěrnj, w požyljnosćzi šczerpliwi, w nadžiji štrošćtni.

„Njeczižnicze našše dowěrjenje precz.“ Kajke dowěrjenje drje Bože pižmo měni? Tebi a mi drje šo wšchelake pošćicža ša šij a prut k pučžowanju do noweho lěta. Štrowy, šylny muž, žona wješela a khmana do džěla štejšch džěńša pšchednowym lětom. „Na šwoju štrowosć možu wšchať šo špušććecž, mojej ruzny budžetaj šo dokonjecž.“ Je to wěrnjo? Šaj, džakuj šo Bohu ša tu tebi špožćženu hnadu, ale wopomń: šak ně-

šotry je pšched lětom podobnje myšłik a rěčžak a džěńša je jeho měštno prošdne. Ně, tajkeho dowěrjenja šo wšdaj! — Tebi je šo radžiko w šandžennym lěče, šy šašžicž a hromadžicž šmět. „Ša možu šměrom pšchihadowacž, njeh pšchihdže, šštož čže.“ Je to wěrnjo? Šaj, njesapomń, šštož je Knjes tebi dobreho čžinik; ale njespušććej šo na pjenješy a šwětne wězy. Šerbiske pšchihłowo praji: Šbožo wšchať je rjana šškleńža, ale hrintočžywa. Tajke dowěrjenje čžijš precz! — Ty šy wobdaty wot wjele lubnych čžłowjekow a pšhecželow. „Ššto mohło šo mi šwadžicž, ššto štačž? Šadny mje šteja moji pšhecželjo.“ Šaj, šwěrnj ludžo šu dar Boži; ale tež wo najšwěrnjšchich płaczi: „Čžlowjek je jako trawa a wšchitka čžłowjecžna krašnosć jako trawna kwětkka.“ Njesabudž: W nušy je kóždy šam šwój pšhecžel. Čžijš tajke dowěrjenje precz! Maš-li dowěrjenje tomu, šštož je šemške, čžłowške, šabudžesh, šo je do wššeho teho hřech šaplecženny a š nim šwjasany. Šštož maš ša želešny šij, je ššamanliwa ščžina. Čžzesš po tutym pučžu hicž? Bóh šwarnuj! — „Njeczižnicze wasche dowěrjenje precz.“ Mohł šo praššecž, kajke dowěrjenje je š tym měnjene? Ženož jene to je: Kššesčžijanske dowěrjenje žiwemu Bohu. Šlaj, Bóh je šak krašny, šo šteji wšchitko w jeho rukomaj; wón šak možny knježi na njebjy, šo wšchor, wětry wodži, tež wšchitke mróćžele, wón je šak wulki, šo njebjy a šemju napjelnja.“ Ale jene wón pšchi tym žnje wěšće njeje: šak hordy, šo by wotpošasať roškateho čžłowjeka, kiž šo jemu bliži š dowěrjenjom proššo: Bomhaj mi, šmil šo. Ně, runje čži, kiž jeho prošša šaž džěćzi šwojeho nana, šteja jeho wutrobje najbliže. Tyš wón džěńša šnowa do šwojeje Wótžneje wutrobny, šwěrnj a šškitka šamšnje. Je to tež žnje wěšte? šak šo praššesh. Šaj, žnje wěšte je, šo mamy tajkeho Boha. Bože šłowo ša to rukuje: „Težhodla moja wutroba k njemu šteji, šo šo na nim šmilicž dyršbju, praji šon Knjes.“ Lubošć a šwěrnosć, kiž je šak rěčžaka,

njeje wumrěta ani ƙo pšcheměnika, kaž lěta a lěštotki. Jenož pšchezo jaŕnišcho je ƙo sjewika, doniž njeje šhadžala w zylej ƙwojej poŕnošći jako wumožerka, šbóžnych činjaza lubošć w Božej nozy a na šchižu. Hladaj na to, šhtož je twój Bóh w Khrystužu Jesužu sa tebje činiš. Nětk ƙmy Bože džěczi pšches Khrystuža. „Kaž dha by wón tež njedhał s nim wšhitko nam hnadnje dacž?“ Tuž čišćnje wšhitko wopacžne dowěrjenje precž, ale s noweje ƙwěrnošću mějće dowěru na našeho Boha a šacžěhćnje smužiczi a wješeli s njeje do noweho lěta.

Jako Bože džěczi džemy do noweho lěta ƙwěrnj we wěrije do našeho Boha, ale tež s c z e r p l i w i w p o ƙ l u s c h n o s c z i k njemu. „Scžěrpliwosć je wam trjeba, so bnyšćje Božu wolu činili.“ Šhtož je we wěrje Bože džěcžo, snaje pucž, kotryž dže hiež w nowym lěcže: ja džu Božu wolu činicz. Wón pak tež wě, kaž ma na tutym pucžu hiež: „Scžěrpliwosć je wam trjeba!“ Wšhelake ƙu nadawki, kotrež w nowym lěcže na naž čaŕaju, sa tym kaž štari, k čemuž šhmani ƙmy a ƙajke šastojnstwo a powołanje mamy. Najwjazny pak je jedyn nadawł, kotryž nam wšhitkim Bóh dowěri a kotryž je do wšheho džěka položił: „so činimy Božu wolu.“ A sa tym kaž ƙo prózujesč: so bych tola Božu wolu we wšhem dołonjał! w tej měrje budže twoje džělo požohnowane sa tebje a sa druhich. Tuž wostajmy ƙo wšheho ƙamžneho žadanja, wšheho ƙamžneho namyšljenja, wšheje ƙwětneje nadžije, wšhěch čješćelatomnyh myšlow w nowym lěcže. Tole wšcho nam jenož wutrobu wobčěžuje. So jenož Božu wolu činimy we wšhej ponižnošći a ƙwěrnošći, šprawdu a w lubošći, hlaj to je naš pucž w nowym lěcže. Šacž pšchi tym s nami dže pšches čješć a hanibu, pšches šte a dobre rěcže, pšches hanjenje ƙwěta a čžiche šapřecže, nještaraž ƙo jara: wšhał Bóh twój Wótž ƙam je, kiž sa wšhitko ƙo štara, wšcho derje wuwjedže. Ale tutón pucž, runjež ƙo šda lohki byčž, je čješćki. W Božim ƙraleštwje pšlaczi: „Scžěrpliwosć je wam trjeba.“ Scžěrpliwosć se ƙamžnej wutrobu. „Čžlowješka wutroba je pšche měru šhrobla a jara bojašna, šhto móže ju pšnacž?“ Přjedny hacž ta nawuknje na Božu wolu šedžbowacž, dyrbi ju Šswjatny duch pšchezo šaž šhutnje powucžecž, jeje myšle a pomyšljenja pšches Bože ƙłowo štajnje porjedžicž. Trjeba je, so wšhědnje ƙwoju wutrobu Bohu Knjesej porucžamy we modlitwje. Njesabudž to w nowym lěcže. — „Scžěrpliwosć je wam trjeba“ tež pšhecžiwu druhim čžlowjekam, pšhecžiwu ƙwojim. Šdnž naž nješrošumja, hdnž we wopacžnej lubošći džeja naž wotwješć wot wuškého pucža, hdnž šdalenj wot Boha žyle hinajšhe pucže džeja a ƙu nam se špřtowarjemi, so w jeho lubošći njewoštanjemy, o šač nušne potom je, so ƙo čžišćčimy k wutrobje Boha Knjesa a wužiwamy pilnje wšhitko, šhtož naž šdžerži pšchi Bošny, najwjazny Bože ƙłubny a Bože wotkasanje. Njesabudž to w nowym lěcže! — A „šcžěrpliwosć je wam trjeba“ pšhecžiwu Bohu ƙamemu. Bóh ƙo njeda nušowacž, tež niž wot ƙwojich džěczi. Wulkich we ƙwojim ƙraleštwje je pšches ponižnošć wulkich ščžiniš. Tak je drje možno, so dyrbi tež tebi w nowym lěcže někotru nadžiju šnicžicž. Čžim šhutnišcho dže šchiž Khrystušowny w nowym lěcže wobjimamy byčž s džěcžiniškim: twoja wola je najlěpšha. Njesabudž to w nowym lěcže! Šaj, pucž do noweho lěta w šcžěrpliwěj požłušćnošći Bohu je čješćki, huški, nahly. Ale to je tón prawny, šbóžny pucž Boži. A wón je tež pšhěkražnjeny se ƙwětkom Knjesoweho ƙłubjenja, so ƙmědža Bože džěczi do noweho lěta hiež štrosčtne w nadžiji na Boha.

„Nječžičnje wšche dowěrjenje precž, kotrež ma wulke ƙ l u b j e n j e, ... so bnyšćje to ƙ l u b j e n j e doštali.“ Šdnž

mamy dowěrjenje Bohu, ƙłubi nam Bože ƙłowo najpřjedny požohnowanie sa naše čješćne, šemške žiwjenje. „Požohnowany je tón muž, kiž ƙo na teho Knjesa špušćja a ma teho Knjesa sa ƙwoju nadžiju.“ Šotšiz na teho Knjesa čžakaju, doštanu nowu móž, so s šchidkami horje lecža, jako hodlet. Tón Knjes je dobry temu, kiž ƙo na njeho špušćja a tej dušchi, kiž sa nim pyta.“ Šslubjenje, wo kotrymž tekst napšledk rěcži, njeplaczi šemštemu, ale njebještemu ƙubtu, šronje žiwjenja. „Šcžěrpliwosć je wam trjeba, so bnyšćje ƙłubjenje doštali“ a šbóžni byli. Čžadž pšhińdže, hdnž ƙmy ƙo tu nabnyli šemšeho mčža a šahadjenja a šebi domoj žadamy. Tola njebudžmy tu nješcžěrpliwj. Wěšćje je nam nješachodne herbštwow šthowane w njebješach. Na njo dyrbimy pak čžišće čžakacž w šcžěrpliwosći. Kaž dołho je šhubjeny ƙwět čžakacž dyrbjał na ƙwojeho wumožerja! Ale ščončnje bě čžadž tola dopjelnjeny a jandželow halleluja šlinečzi: „Wam je ƙo džěža tón Šbóžnik narodžik.“ Tak pšhińdže tež junu džen, hdnž Boži wumoženi pšhińdu s wštanjom. My nje wěmy, šhto jutšje budže, njewěmy, šhto nam nowe lěto pšhineje. Šsnano pšhestanje našch čžožny běh a našcha šcžěrpliwawa wěra naž dowjedže k tym, wo kotrymž Pawoł praji: „Šhwalbu a čješć a nješachodnošć tym, šotšiz šcžěrpliwje we dobrých škutkach šteja sa tym wěčžnym žiwjenjom.“ O rjany dnjo, a rjany čžadžo ty, hdy nastanjesh? Šsnano bóršny; čžakajmy jenož na njón w šcžěrpliwosći, we wobštajnej, ƙwěrnej wěrje a modlitwje. Bóh dał, so by naž nowe lěto dowjedlo k nowemu dowěrjenju na pomoz našeho Šbóžnika. Jedyn je našch mištr, Khrystuž. Tuž proščmy jeho wutrobnje:

To wšhitko, Knježe, podaj a s hnadnej ruku dodaj;
Tak džaknje wužiwamy, šhtož wšhědnje potrebamy.
Šamjeń.

Nowe lěto!

Twač, o moja dušcha, twač na Boha!
Wěra jemu ƙłušcha, pomoz sa wšhěch ma.
Šso njebójmny! w Božich rukach ƙmy!
Bóh Knjes wšchedomóžny šniczi wšchorny
We čžemnym dole, móž, ššlit nam je,
Šrosny-li ƙmjercž bóle, Bóh pomhacž wě!

Twač, o moja dušcha, twač na Boha!
Wěra jemu ƙłušcha, pomoz sa wšhěch ma.
Šróž bóršny ma našch běh žiwjenja,
Ššóržby woczichnjenja, mamy Jesuža.
Je nimo běda, wšhě čžěpjenja —
Tam, hlaj, měra hěta! Bóh šhwalbu ma! J. W.

Wrócžo hladajo njesabucž!

Šhto nješmēm šabycž, wrócžo hladajo?
Kač drje tola je sa ščždeho, so nětkle na šonzu lěta wrócžo hlada do lěta, do čžadža, kiž šažo nimo je. Wbo wón by dyrbjał do tych ƙłušćecž, kiž ƙu tak liwžny, so ƙamo šróž lěta, šilwester nješamóže jich pohnučž, ras wrócžo hladacž a sa tym hladacž, šhto je bylo, šhto ƙo štało w šańdženym nětk čžadžu, w minjenym nětk lěcže. Ale hdnž tole, jenož tole čžinišch, nječžinišch wšcho, šhtož nušne, a špomozne. Šdnž jenož tole čžinišch, pšlaczi tebi: Wrócžo hladajo njesabudž!

Šhto niž šabycž? Hladacž — na ƙo a do ƙo!

Hladacž na to, šhtož je bylo a ƙo štało a škritišowacž, a hladacž na druhich, šajžny ƙu byli a šhto ƙu čžinili a požu-

džowacz, haj to czyniš. Ale hladajo wróczo hladacz kam na so, kajki by byl a schto by činil a kritišowacz, to sabudžeš. A hladajo wróczo hladacz kam do so, schto tam bylo dobrego a njedobrego, schto tam polěpschene a skazene, schto tam shubjene a dobyte, a požudžowacz, to woštajiš. Haj tajkeho sabudžeš a so woštajiš, runjež je tola nětkle wošriedž telto šwjatnych dnjow a na krótkich dnjach sa to skladnošće a khwile došč a hacž runje tola runje dnj a hodžinki silvesterškeho dnja a dozyla kónž lěta k tomu wabja a pohnuwaja a šu sa to kaž psichotowane. Ale wschať tón cžlowjek w cžlowjeku so wobara pschecziwo tajkemu pruhowanju tohodla, dofelž so dyrbi psched tym bojerč, pať tehodla, dofelž je psche kamoprawny. S tym pať je hižo prajene, so je tajka „sabucziwošč“ jenož se schtodu a so je tu hižo, priedy hacž je so nowe lěto šapocžalo a priedy hacž šu so nowolětne pschecža wuprajile, přeni a sakladny sadžewš sa to, so so šbožopšchecža dopjelnja a so je nowe lěto wěrnje šbožowne lěto!

Tohodla pschewiń so a pschewiń to, schtož czi sadžewa, so wróczo hladajo hladaš tež na so a do so! Ale njespokoj so s tym, so jenož hladaš, ně, nětk požudžuj tež wscho, schtož namakaš, njedžiwajo, so ty kam to by, kiž je to a tamne wopať cžiniš abo šworať, so ty kam to by, kiž je to a tamne prawje cžiniš a derje dofonjať! Se wscheho wšmi wucžbu a pucžniš sa dalšce, sa nowe lěto, sa kotrež šebi pscheješ kam a sa kotrež tebi druń pscheja, so by šbožowne bylo! A niz jeno to! Ně, šlub šebi, so chžesš so toho, schtož dyrbješce sa prawe špóšnacž, tež džeržecž a so po tym mēčž! A tež to niz hišcže došč! Wuprosš šebi wot teho, kiž je tež w nowym lēčže Knjes, pomoz a žohnowanje sa to. Tak hacle saklad šałožiš sa to, so so pschecža, kotrež pať njech šu šdobom dobroproščenja, dopjelnja, so móže nowe lěto byčž šbožowne nowe lěto.

So lěto njeje šbožowne — to štorča cžlowjek tola tak powšchitkownje na druhich, haj šamo na Boha, a tola dyrbjal tu winu w najbližšceji bliškosčzi woštajicž, pola šebje.

Njemēń, so je tole tajke „mudrowanje“ wočoło šplwestra! Špytaj jenož ras, tak „mudrowacz“ a po tym cžinicž a so mēčž, ty bórny špóšnajesš, so je tón wěrnje mudry, kiž tole wscho cžini se wscheji šwěru — a hdnž dyrbi byčž — tež se wscheji frutoščzu.

So by so czi štare lěto tak kónčžalo a nowe lěto so czi na tajkim šałožku šapocžalo, to czi pschewemj s wutrobu.

400lětny hodowny jubilej.

W lēčže 1535 je Josef Klug cžišcžal špěwaršce: „Wittenberger Gesangbuch“. Tute špěwaršce mējachu hižo 52 kěrlušow, mjes tym so bě jich w přenich ewangelskich špěwarškich jenož 8 kěrlušow.

Tute přenje Lutherowe špěwaršce běchu šdobom přenje špěwaršce kšchescžijanskeje zyrkwje a šlušachy šobu do toho, po cžimž so kšchescžijenjo žedžachu. Tohodla licžimj špěwaršce knihi šobu do tnych šijoch wulkich, drohich darow, s kotrymž je Luther kšchescžijanstwo wobdaril a reforměrowať: Biblija w němškej, t. r. w macžernej rēčzi, katechismuž, špěwaršce. So to tak, to s toho špóšnanawamy, so je katolška zyrkej, špóšnawšchi wliw tutnych šijoch knihow w rēčzi wošadnych, šwojim wošadam tež dawa katechismuž, Bibliju w rēčzi wošadnych.

Kať jara wošadni po kěrlušach a šobušpěwanju w Božich šlužbach žedžachu, špóšnawamy tež s toho, so buchu špěwaršce sa cžajš Luthera pschezo šažo šnowa cžišcžane a so

bě pošledni wudawš do Lutheroweje šmjercže hižo rjana wobšchěrna kniha.

Wudawš lěta 1535 potajkim mējesche 52 kěrlušow a mjes tutymj bě tež k přenjemu rasej kražny hodowny kěrluš Lutherowy: „Ja s njebiež dele pschińdu k wam.“ Tutón kěrluš ma tam tole napišmo: „Kinderlied auf die Weihnacht Christi, aus dem 2. Kapitel St. Lucä gezogen durch Dr. Martin Luther.“

Mj mozemy šebi tež myšlicž, so je Luther tutón rjanj hodowny kěrluš k hodam lěta 1534 pēšniš. Sa to rēčzi tež, so je Luther šodownicžku lěta 1534 popošdnju wo Luk. 2, 10 a dalšce předomaj.

Mjes džecžimi je tutón kěrluš nastal. 13. junija 1525 bu Luther s Katharinu von Bora šwěrowany. Šeju šyn „Hänſchen“, kotryž so 7. junija 1526 narodži, bě 1534 8 lět štary. Šeju šcheste džecžo, Margareta, kotrejež potomniž šu jako jenicžny Lutherowi cžělni potomniž dženska žiwj, narodži so 17. dezembra 1534 a bu 18. dezembra kšchcžena. Lutherěz macž je potajkim w hodownych dnjach lěta 1534 hišcže šama se šobu cžinicž mēka a Lutherěz nan je, hacž runjež mējesche hłowu a ruzny pošnej džěla, so dyrbjal bóle hacž hewaj šwojim džecžom wěnowacz a je to wēščje lubje rad cžiniš. Haj, je to lubjerad cžiniš. Dopolas sa to je džē runje tutón naš kěrluš. Tutón je so našchemu Lutherěj tehdy, hdnž tak mjes šwojimi džecžimi pschewywasce w adventškim a hodownym cžaju — a k jeho džecžom pschidruži so rad tež tak někotre druge, wošebje pať jene žuše, kotrež bě Luther we šwojej lubošczi a woporniwošczi do domu pschijať! — s wutrobny wudobnyš. Wón je pschi tym džecžom tež rad šwólniwy byl a po waschnju tamneho cžaja s nimi hodowne džecžo w jeho koležny kolebať. Mj šlyšimj a widžimj jeho tola tam mjes džecžimi, hdnž špěwamy s tutym kěrlušom:

„Rad chzu ja Tebje kolebacž
A s wjekełošcžu šaspěwacz:
Spi derje, lube džecžatko,
Ty kražny, šloty Šesušo!“

Něschto pať so Lutherěz nanej pschi tym njeje špodobaťo, mjenujny, so dyrbjachu džecži — a wón s nimi — pschezo a pschezo šamšnu melodiju špěwacz: „Eia susani, eia susani!“ A tole je šobu pomhaťo, so po noweji melodiji nasta nowy hodowny kěrluš, tón hodowny kěrluš, bjes kotrehož žane hody njekšwjecžimj, njech šmny mali, njech šmny wulžny.

Kěrluš mējesche tehdy 15 šchtucžkow. Lutherěz šu — a reformator Luther je šmēł hišcže 11 ras se šwojimi hody šwjecžicž — s tutym kěrlušom tak hody šwjecžili, so jena s hólčžkow, jako jandžel šdrasčžena do šstwy, w kotrežž wšchitžny drušny šedžachu, štupi a přenje 5 šchtucžkow špěwasce. Wot 6. šchtucžki špěwachu džecži kěrluš a s 15. šchtucžku so wšchitžny pschisamknychu, Boha šhwalo sa wšchu lubošcž:

„Nětk, moja dušcha, Boha šhwal,
So je nam šwojoh' Šsyna dať;
Nam jandželjo wšchēm k wjekełu
Nětk nowe lěto špěwaju.“

Tuž, hdnž je lēčža tak rjež 400lětny jubilej, so bu tutón kražny hodowny kěrluš ludej daty, špěwajmj jón s dwójnej džaknej wutrobu, a špěwajcže, Wj štaršchi, jón s džecžimi a s žnyšym domom, a špěwajcže Wj wulžny a štari s młodymi a mašymy, so byšcže wšchitžny wobšnadženi byli, mējo hodowne džecžo we wutrobje a tak hodowne žohnowanje a hodowne šbožo. Haj, špěwajmj wšchitžny runje lēčža tutón kěrluš, do-

teľ žu tajny w kraju, kotřiž praja, so Jesuř Khrystuř nicžo sa nař njeje, tajny, kotřiž praja, so Jesuř sařo dze wot nař precž, dofelž dyrbi, řpewajmy tuton řerluřch, kotřiž je řebi žyly lud dobnł a kotřiž je 400 lět doľho nařch lud a milijony a milijony řzlowjekow po žylym řwęcze wobřbožak, ř žyřej wutrobu, ř krutym wuřnacžom, ř horzym džařowanjom a ř nowym řlubjenjom: a witajmy tař Sbóžnita a krala řebi sařo řnowa do wutroby, do doma, do kraja, do řiwjenja:

Budž witany! Eřy krařny hóřčř!
Mi hrěřchniteř dařch hnady dořčř.
Eřy do řubjenřtwa řřchichoř ř nam,
D tař ja Čři dořčř džařa dam?

Žyřej a řtat.

Batoržiju dyrbjachu klamy w 5 hodž. řacžinjecž. S tutym poručenjom bu řřhecžo, kotřej je wořebje teř ewangeliřke nowinarřtvo huřto wuprajiko, dopjelnjene.

Se Eserbow a ř dalofa.

Do **Barta** řcželemy do řariřeho doma nutřne řřhecža řa wuřtrowjenje řnjeřa řararja. Bóh čžyř to dacž. Bóh dai řam teř řohnowane, řtrowe nowe lěto.

Nabořina w Europje. Po najnowiřchich woblicženjach řyřli jich w Europje 118 893 627 ewangeliřkich řřhecžijianow, 184 426 950 katoliřkich řřhecžijianow, 124 350 678 orthodoxnych řřhecžijianow, wiřcho hromadže 427 671 255 řřhecžijianow. Mohamedaniřkich je jich po tutym ličenju 13 000 000.

Na pucž.

Do noweho lěta na pucž čžemy řam, lubi čžitarřki a lubi čžitarjo, řobu dacž to, bjes čžehož řy, dofelž řřhecžijienjo řcže, tola teř nochžecze byčž ani jeneho dnja: pucžniř — Bibliřki pucžniř. Nařche řopjeňko, kotřej Wařch řoždu njedželu řtrowi ř nařchim lubym řerbfřkim pořtrowom: „Řomhaj Bóh“, čže řam něřk teř džen wote dnja byčž ř pucžniřom, — wěřo ř Bibliřkim pucžniřom. S řajřim teř hewak? Wono řřchewořmje ř tym řluřžbu nařcheho řtareho a lubeho Bibliřkeho pucžniřa, kotřiž njebu řa tuto lěto wjařy čžiřchžany. Čže hoda niž? řnadž řo prařhecze. řeho řonz je řrudny — niž řa njeho, ale řa nařchich Eserbow. Wón njebu wjařy čžiřchžany, dofelž bu ličžba jeho lubowarjow mjenřřha a mjenřřha a ličžba řyřch, kotřiž řo tutej řniřžy wotřejelnyřhu wjetřřha a wjetřřha! řchtož može tutu wobřřořžbu něřak mjenje čžeřtu řcžinicž, je to, řo drije tola nimale wiřchitřy — abo tola jenož něřakřki džel? — ř řyřch, řiž řniřku wjařy njerodžachu, řo řej wotřejelnyřhu, tehoda, dofelž męjachu němřku řřhecžijianřku protřku na řcženje, ř kotřejž něřko džęchu a džeja řwój pucž, ju męjo řa protřku a řa pucžniřa, řa Bibliřkeho pucžniřa. řsnadna drije je tola — abo myřimy řo? — ličžba řyřch, řiž řebi Bibliřki pucžniř wjařy njeřupowachu tohoda, dofelž ani tutu řniřku ani Bibliju njewuřiwachu ani njewuřiwaja duřy po pucžu. Tola to wucžin řoždy Eserb a řerbfřki dom řam ře řobu a je řwojim Bóhom.

Nařche njedželřte řopjeňko pař čže řoždemu řluřžicž ře řluřžbu Bibliřkeho pucžniřa, řebi řřchejo, řo ř dotalnym čžitarř-

řam a čžitarřam hiřchče wjař řřchitřupja, kotřimž mořk teř tař řoždy džen řnowa pořluřicž.

Bibliřki pucžniř řa lěto 1936 potajřim damy řam řobu na pucž, abo, hdyž dyrbi byčž — řtajřim řam do pucža, řo njebyřchče dale mořli abo dale čžyřli, řřiba ř nim. Do teho pař řřchejemy řam wiřčem řohnowane, řbořowne nowe lěto, poľne Bóžeje hnady a pomozy, řo řam džařujo řa wiřchu řwęru a pomoz, kotřuř řcže řopjeňku wopořařali, řluřžo tař řobu Bóžemu kraleřtww w nařchim řerbfřkim ludže a runje tař Bóh řřchewodž Wař ře řwojeř wiřchewomóžnej a ře řwojeř wiřchewomiteř ruřu a budž ř řami. řaj: Řomhaj Bóh.

Bibliřki pucžniř.

Nowe lěto: řnada budž ř řami a poľoj wot Bóha, nařcheho Wótza, a wot teho řnjeřa řeřom Khrysta. Rom. 1, 7. — Łuř. 2, 21. — řal. 3, 23—29.

Nařch węcžny řmilny Bóh — čžyř nam a řiž joh' řnaju, — dacž třeřchtnu wutrobu a męř w nařchim kraju. — řjeř jeho řnada je tu řtajřne pola nař — ře wiřcheho njeřboža nař wumóž řoždy čžař. ř. 613, 2.

S č t w ó r t ř, 2. januara: řon řnjeř pořohnuj řebje a řwaruj řebje. řon řnjeř rořřwęcž řwoje woblicžo na řebi a budž řebi hnady. řon řnjeř pořřbęř řwoje woblicžo na řebje a dai řebi řon męř. 4. Mójř. 6, 24—26. — řat. 11, 25—30. — řř. 9. — řerl. 240.

Ř j a t ř, 3. januara: řeřuř řtupi řriedža mjeř niřh a džeřche ř nim: „Męř budž ř řami!“ řan. 20, 19. — Łuř. 3, 1—14. — 1. Mójř. 12. — ř. 427.

E s o b o t a, 4. januara: řjenarřrožeř mje, řy, moja nadžija, w řrudnym čžařu. řer. 17, 17. — Łuř. 3, 15—22. — řř. 73, 23—28. — ř. 335.

Nařchim čžitarřam!

Sařoniřkich pořtawjenjom dla njemóže řo wot lěta 1936 řřchepomoz řa řawořtawjenyřch po čžitarřach nařcheho čžařopiřa wjařy pořřicžecž. řadžijamy řo, řo tohoda wiřchitřy čžitarjo teř dale nařchemu čžařopiřej řwęřni wotřanu.

Řaklad čžařopiřa „Řomhaj Bóh“.

Řiřtowanje:

Wiřčem čžeřcženym řobudželacžerřam a dželacžerřam řo na řonzu lěta nutřne džařuju řa wiřchu pomoz, řa wiřcho řobu-řrořowanje. Bóh řaplačž řam po řwojim boharřtww a po řwojeř hnady wiřchu řluřžbu, kotřuř řcže, tu řobudželajo doľonjeli řa jeho kraleřtww a řa nařch lud. ř Bóh dai řam po řwojeř lubořči a po řwojeř wiřchewomozy řohnowane nowe lěto a řa řbořowne nowe lěto. Wón budž řam řchit wo dnjo a w nořy a pomozniř we wiřčem dořřym a řpomozřnym. Wón řohnuj řam teř w nowym lęcze Wařchu řwęru a lubořčž, Wařche dželto a Wařche řtutřkowanje, ř kotřimž řluřžicže jeho kraleřtww a ludu, do kotřehož po jeho woli řluřřhecze. řaj, tař Řomhaj Bóh do noweho lěta a w nowym lęcze. ředaktor.

Ř. ř. W.: Džař řa wiřcho, řchtož pořřlařchče. ředaktor.